

Manuál – práce s grafy

Projevy chování u dítěte mohou vypovídat mnoho informací o jeho aktuálním stavu, potřebách, vztahu ke kolektivu a k autoritám. Je proto důležité, aby takové chování bylo včas rozpoznáno a jedinec měl pomocí zpětné vazby možnost také sebereflexe. Individualita jedince se odráží také v různých způsobech řešení stejné situace. V neposlední řadě díky včasné intervenci můžeme předcházet rizikům a vývoji problémů v chování a poruch chování.

V rámci principu akce a reakce není důležité pouze chování dítěte, ale také naše reakce a pocity, které v nás chování dítěte vyvolává. Je podstatné zaměřit se nejen na důsledky, ale především na především takového chování a pracovat s novými vzorci chování ke zvyšování kvality života dítěte.

Projevy chování v rámci edukačního procesu a působení okolí

Následující grafy slouží jako náhled na možné nežádoucí projevy chování nejen v rámci edukace a několik možných vysvětlujících příčin. V souvislosti s tímto je zde dále uvedena také možná reakce na chování dítěte a postupy další spolupráce také se školským poradenským pracovištěm.

Na začátku práce s těmito grafy je nutné pozorování chování dítěte a jeho analýza. Jednotlivá označení chování jsou spíše ilustrativní, doplňte si chování, které odpovídá dané situace a hledejte souvislosti mezi projevy a příčinami. Grafy se mohou navzájem propojovat a mohou být variabilní.

Jednotlivé grafy jsou rozděleny do čtyř až pěti úrovní, které jsou odděleny různými barvami, jejichž vysvětlení je následující:

Projevy chování – jak dítě působí na své okolí, jaké jsou jeho běžné nebo neadekvátní reakce, čeho si všímá okolí

Popis situace – jaký podnět chování dítěte vyvolal

Reakce dítěte – jaké projevy daná situace u dítěte vyvolává a jak se v danou chvíli může zachovat

Možné příčiny – do jaké míry je chování ovlivněno vnějšími vlivy a do jaké míry jde o dispozice dítěte

Možnosti řešení – jak lze situaci řešit, spolupráce s odborníky, možnost předcházet stejné situaci, pozornost věnovaná dítěti